

DE HERVORMDE VAAN

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

68e jaargang - No. 8 - augustus 2008

Bond van de Ned. Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag
75
jaar!

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post (Studieblokken)
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pellikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filtnet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij september-nummer

De kopij voor het september-nummer moet vóór
21 augustus bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Kohlbrugge

Hij is mijn

O, het is een goed land, waar de Heere ons weidt, al is ook de tafel karig voorzien, al is ook een vliering onze woning. Een goed land voorzeker, al klaagden wij zoëven nog, dat er niets wil groeien. Als Hij de tranen van de ogen maar afwist, of de verlegen knaap de ogen opent. O, een land van tarwe en gerst en wijnstokken en vijgebomen en granaat-appelen. Een land van olierijke olijfbomen en van honing. Een land, waarin gij brood zonder schaarsheid eten zult, waarin u niets ontbreken zal.

Wij bevinden ons midden in zulk een goed land, als de Heere ons verschijnt in Zijn Woord als onze Herder, en Hij door Zijn Geest troostelijke woorden met ons spreekt, zodat wij beginnen psalmen te zingen in de verlatenheid en eenzaamheid. Weg is de nood, al is het, dat die naar het zichtbare ook nog bestaat.

Wat drukt de ziel, wanneer de Heere ons de last afneemt? Wat drukt hem nog, wie de ene belofte voor, de andere na, voorgelegd en toegeëigend wordt, zodat de ziel durft zeggen: „Hij is mijn, alles is mijn. Hij heeft voor mij alles verworven, mij met Hem alles geschonken; ik ben mijns Herders met lichaam en ziel, voor tijd en eeuwigheid? Hij stilt de geestelijke honger en kommer, bijgevolg ook de lichamelijke.

Inhoud

blz.

Woorden van Kohlbrugge	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	7
Van de voorzitter	11
Opmerkelijk	12
De kerk een wonder	
N.G.B., artikel 27-29	13
Organisatienieuws	15
Overlijdensberichten	16

Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten

*“.....want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten”
(Hebreeën 13: 5b).*

Helaas komt het voor dat mensen elkaar bewust verlaten. Een kind doet de deur van het ouderlijk huis dicht en wil nooit meer naar zijn ouders omzien. Een man verlaat zijn vrouw of een vrouw verlaat haar man. Gelukkig zijn er veel huwelijken en gezinnen waar dit niet gebeurt en waar de band goed en warm is. Toch komt er een dag dat geliefden ons verlaten door de dood en dat zij er niet meer zijn. Maar de Heere zal ons nooit verlaten, zo horen wij. Dat heeft te maken met de Naam die Hij heeft. De Naam waarmee Hij Zich aan Mozes bekend heeft gemaakt bij de brandende braamstruik: “Ik zal zijn die Ik zijn zal” (Exodus 3: 14). Dat betekent niet alleen dat God altijd Dezelfde is, maar ook dat Hij ons nabij wil zijn in Zijn trouw en liefde.

De belofte van Gods tegenwoordigheid komen we eerder in de bijbel tegen. Jacob vluchtte naar Mesopotamië en droomde te Bethel. Hij zag een ladder en de engelen van God gingen van boven naar beneden. De Heere stond boven aan de ladder en beloofde: “En zie, Ik ben met u, en Ik zal u behoeden overal waarheen u trekken zult en Ik zal u wederbrengen in dit land; want Ik zal u niet verlaten..... (Genesis 28: 15).

Het volk van God kwam aan de grens van het beloofde land. De vooruitzichten waren niet zo mooi. Het land moest veroverd worden. En de volkeren in Kanaän waren groot en sterk. Jozua zag ertegen op, te meer daar Mozes was gestorven. De Heere beloofde aan Jozua: “Ik zal u niet begeven en u niet verlaten” (Jozua 1: 5b).

De apostelen kregen voor de hemelvaart de opdracht van de Heere Jezus om overal het Evangelie te verkondigen. Ze hoefden het niet in eigen kracht te doen, want de Heere

zei: “En ziet, Ik ben met u alle dagen tot de voleinding van de wereld” (Matth. 28: 20). De belofte van God geeft de hoofdinhoud en het wezen van alle beloften weer. We zouden kunnen zeggen dat deze belofte alomvattend is. Het is een belofte die past op alle situaties in het leven en op alle plaatsen in deze wereld en die geldt voor alle leeftijden.

Wij zijn mensen die God hebben verlaten in het paradijs en nu doen we wat goed is in eigen ogen. We hebben het verdiend dat de Heere ons eeuwig verlaten zou en dat Hij zou zeggen: “Gaaf weg van Mij”. Het is de onbegrijpelijke liefde van God dat Hij Zijn eniggeboren Zoon naar deze wereld gezonden heeft. Jezus riep op Golgotha uit: “Mijn God Mijn God waarom heeft U Mij verlaten”. Jezus werd verlaten opdat wij nimmermeer verlaten zouden worden.

Het is de Heilige Geest die ons met de Heere verbindt. Hij stort de liefde van Christus uit in ons hart. Het wordt ons hoogst verlangen om tot eer van de Heere te leven, om Hem nooit te verlaten en om altijd bij Hem te blijven. Maar we zijn en we blijven mensen tot hinken en zinken ieder moment gereed. Telkens verlaten wij de Heere, zelfs na ontvangen genade. Maar de Heere zegt: “Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten”.

Er kunnen momenten in ons leven zijn dat we ons door God verlaten voelen. Het is donker in onze ziel en in ons leven en we vragen vertwijfeld af: “Heere waar bent u?” Maar de Heere zegt: “Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten”. Daar mogen we op vertrouwen. Vergeet het nooit dat Hij het heeft gezegd Die almachtig is en Zijn betrouwbaarheid is onschendbaar. Zal Hij het zeggen en niet doen? We mogen in een vrolijke onbezorgdheid ons levenspad gaan. Hij is met ons in voorspoed en tegenspoed, in leven en sterven.

Ds. J.H. LAMMERS

1 Koningen 19 : 19-21 en 2 Koningen 2 : 1-14

Inleiding

De Bijbelboeken 1 en 2 Koningen worden door ons gerekend tot de historische stof. De Joden zien de boeken echter als profetische stof. Ongetwijfeld heeft dat te maken met de profeten Elia en Elisa over wie geschreven wordt in het boek van de Koningen. Zij zijn geen profeten die zelf geschriften hebben achtergelaten, maar er is wel over hen geschreven.

De tijd, waarin Elisa geroepen wordt, is een donkere tijd. Koning Achab is de meest goddeloze koning, die Israël heeft gehad. Hij gaat het volk voor in ongeloof en afgodendienst en het volk volgt hem massaal. De dienst van God is afgeschaft en de officiële godsdienst is de dienst van Baal. Elisa is één van de zeventuizend die de knieën niet buigt voor Baäl (1 Kon. 19: 18).

We weten niet hoe Elisa de Heere heeft leren kennen. Ongetwijfeld in de middellijke weg. De ouders van Elisa hoorden bij hen die trouw bleven aan God. De naam die zij aan hun zoon hebben gegeven, is veelzeggend. Elisa betekent: God is redding. Zij verwachten dat God redding geeft in de donkere tijd. Ze verwachten de Messias Die redding zal geven. Geloof maar dat het moeilijk geweest is voor Elisa. De zuigkracht van de afgodendienst was groot. Vast en zeker heeft hij gedacht: "Is het wel waar wat mijn vader en moeder zeggen? Of is het waar wat mijn vrienden zeggen?" De Heere heeft de opvoeding echter gezegend.

1 Koningen 19: 19-21

Elia treft in Abel-Mehola (vers 16) Elisa aan. Een onbekende plaats ergens in het Jordaan-dal, halverwege het meer van Galilea en de Dode Zee. Elisa, de zoon van Safat, is aan het

ploegen met elf span runderen voor zich, terwijl hij bij de twaalfde is. Elisa werpt hem de profetenmantel om. Dat is een symbolische handeling die voor ons moeilijk te begrijpen is. Het kleed hoort in de bijbel bij degene die het draagt. Het kleed is het teken van het profeet zijn. Waar de mantel op de schouders van Elisa wordt gelegd, houdt dat in dat Elisa wordt bekleed met de waardigheid van Elia. Hij zal de opvolger van Elia worden. En dat niet alleen. Het betekent ook: Je zult met de kracht van Elia vervuld worden.

Elisa zal perplex hebben gestaan van het gebeuren. Hij verstaat de symbolische handeling. Het lijkt wel alsof hij aangeraakt is door een onzichtbare hand. Zijn besluit staat onmiddellijk vast. Hij verlaat de runderen en loopt Elia achterna. Hij vraagt geen enkele uitleg. Bezwaren horen we niet van hem. Hij voelt aan dat dit een keerpunt in zijn leven wordt.

Elisa zit alleen met het probleem van zijn familiebetrekkingen. Hij vraagt Elia (en uit die vraag blijkt al dat hij zich van Elia afhankelijk weet) om afscheid te mogen nemen van zijn ouders: Hij zegt: "Dat ik toch mijn vader en mijn moeder kusse, daarna zal ik u navolgen". Elisa heeft gevoelens van toegenegenheid voor zijn ouders.

Het antwoord van Elia luidt: "Ga, keer weder; want wat heb ik u gedaan?" Hij stemt in met het verzoek van Elisa. Er wordt een afscheidsmaaltijd gehouden. Een teken dat Elisa breekt met zijn verleden. Vanaf nu is hij niet meer in dienst van zijn vader, maar van Elia. Beter gezegd: hij is in dienst van de Allerhoogste. Hij is bereid om de wegen van de Heere te bewandelen en om Zijn opdrachten uit te voeren. Elisa begint niet met grote dingen, maar met kleine dingen. We lezen in 2 Koningen 3: 11 dat Elisa bijvoorbeeld water op de handen van Elia giet. Langzamerhand zal de Heere hem leren om meer te gaan doen.

2 Koningen 2: 1-6

Elisa geeft de profetenmantel terug. Maar dan komt het moment dat Elisa definitief de profetenmantel dragen gaat. Elia zal niet sterven. Het zal zijn zoals Henoch, die wandelde met God en er ineens niet meer was, omdat God hem wegnam (Genesis 5: 24). Elia zal worden opgenomen in een onweer. Voordat het zover is, gaat hij afscheid nemen van de profeten-scholen. Hij gaat van Gilgal naar Bethel en van Bethel naar Jericho. Drie maal verzoekt Elia Elisa om niet mee te gaan (vers 2, 4, 6). Zoekt hij de eenzaamheid om stil te zijn tot God of is het zijn bedoeling om Elisa te beproeven? We krijgen de indruk het laatste. Elisa laat zich echter niet wegsturen. Er is bij hem sprake van een heilige ongehoorzaamheid. Hij weet zich zo verbonden aan Elia dat hij drie maal antwoordt: "Ik zal u niet verlaten".

En dan lezen we in vers 6: "En zij beiden gingen heen". Is dat niet geweldig mooi? De oude Elia en de jonge Elisa spreken met elkaar. Elia is de geestelijke vader van Elisa zoals Paulus dat later is van Timotheüs. Een mooi voorbeeld voor oud en jong met betrekking tot de wijze waarop ze met elkaar omgaan.

Elia mogen we zien als een type van de Heere Jezus. Hij vertoont in alle gebrek het beeld van Jezus. Elia neemt afscheid van de profeten en in het bijzonder van Elisa. Jezus neemt voor Zijn heengaan afscheid van Zijn discipelen in de opperzaal te Jeruzalem. We lezen ervan in de hoofdstukken 14-16 van het Evangelie van Johannes.

Nodig is het voor ons om ons steeds te laten onderwijzen door de Heere Jezus. Hij is niet meer bij ons. Hij is ten hemel gevaren en zit aan de rechterhand van Zijn Vader. Hij zendt ons Zijn dienstknechten om Zijn Woord te verklaren. De ene dienstknecht gaat en de andere komt, maar Zijn Woord blijft. Wie Hem nederig valt te voet zal van hem Zijn wegen leren.

2 Koningen 2: 7-10

Elia en Elisa arriveren bij de Jordaan. Elia neemt zijn mantel en slaat daarmee op het water. De rivier splitst in tweeën en ze lopen over het droge naar de overkant. Als ze op de oostelijke oever zijn, stelt Elia een belangrijke vraag: "Begeer wat ik u doen zal, voordat ik

van u weggenomen word" (vers 9). Hij is zo blij met zijn toewijding van Elisa, dat hij hem een afscheidscadeau wil geven.

Het antwoord van Elisa is: "Dat toch twee delen van uw geest op mij zijn". Wat bedoelt hij precies?

Vraagt hij twee maal zoveel van de Geest van de profetie, als Elia bezeten heeft. Wil hij zijn voorganger overtroeven in het werk van de Heere? Nee, want dat zou hoogmoedig zijn. We hebben te denken aan de wetgeving rond de erfenis in het O.T (Deut. 21: 15-17). Een erfenis werd verdeeld onder de kinderen. Ieder kreeg een deel. De oudste zoon behoorde een dubbel deel te krijgen. Elisa weet dat er meer profeten zijn. Hij vraagt of hij vergeleken met hen het eerstgeboorterecht mag hebben en een dubbel deel van de Geest ontvangt.

Moeilijk vindt Elia het antwoord van Elisa. Hij zegt: "U hebt een harde zaak begeerd" (vers 10). Ook al is Elia een groot profeet, hij beschikt niet over de Geest. Hij leeft zelf ook van het gegeef. De Heere is de Schenker van de Geest. Aan Hem laat Hij het over. Als de Heere het toelaat, dat Elisa ooggetuige is van Zijn heengaan, dan wordt zijn wens vervuld. Als de Heere het niet toelaat, dan wordt zijn wens niet vervuld.

Hier is het grote verschil tussen Jezus en Elia. Wat Elia niet kan, doet Jezus. Jezus heeft door Zijn sterven en opstanding uit de dood de Heilige Geest verworven. Hij deelt de Geest uit op de eerste Pinksterdag, terwijl de discipelen bidden om de Geest. Hij stort de Geest uit. Hij schenkt de Geest zeer overvloedig. Hij schenkt de Geest aan de gelovigen uit alle talen en volken, van wie we weten dat het een groot aantal zijn zal.

2 Koningen 2: 11-12

Terwijl vijftig profeten aan de andere kant van de Jordaan blijven en niets kunnen zien, wandelen Elia en Elisa en zij spreken met elkaar. Ineens verschijnt er een vurige wagen getrokken door vurige paarden en deze maakt scheiding tussen de twee mannen. Elia wordt opgenomen in de hemel. Elisa ziet het. Hij roept uit: "Mijn vader, mijn vader, wagen van Israël en zijn ruiters" (vers 12). Daarmee belijdt hij dat Elia in de strijd tegen de boze machten hem meer waard is, dan een groot en machtig leger. Elisa is ooggetuige van de opname van Elia in

de hemel. Hij ziet hem niet meer. Hij neemt zijn klederen en scheurt ze in twee stukken. Hij is intens bedroefd vanwege het heengaan van zijn geliefde vader. Elisa ontvangt in de mantel van Elia het bewijs dat hij een dubbel deel van de Geest van Elia ontvangen heeft. Hij mag zich door dezelfde Geest laten leiden voor het aanstaande werk.

En wij? Op grond van het sterven en de opstanding van Jezus ontvangen wij de Geest. De Heere schenkt het op het gebed. De Geest rust ons toe voor de taak die we krijgen om een vertegenwoordiger te zijn van Hem op aarde. In de kracht van de Geest mogen we getuigenis afleggen van Hem in een wereld die van God vervreemd is.

2 Koningen 2: 13, 14

Elisa heeft de Geest nog maar net ontvangen of hij staat voor een geweldig probleem. Hij wil terugkeren naar de andere kant van de Jordaan. Hoe moet hij daar komen? Hij gaat naar de oever van de Jordaan met de mantel van Elia. Elisa doet precies hetzelfde als Elia eerder. Hij neemt de mantel en slaat op het water. Hij roept: "Waar is de HEERE, de God van Elia? Ja Hij?" Hij slaat, Elisa vraagt in deze concrete moeilijkheid naar de HEERE. Deze vraag klinkt als een belijdenis. De vraag wordt hem in het hart en in de mond gelegd door de Geest die hij ontvangen heeft. Ongetwijfeld heeft Elisa gedacht aan allerlei voorbeelden uit het leven van Elia. Vooral zal Elia gedacht hebben aan het wonder van vers 8. Elia sloeg het water van de Jordaan en het water ging opzij. Zoals eeuwen tevoren

Mozes. Deze sloeg met zijn staf op het water van de Jordaan, zodat het volk het beloofde land binnen kon trekken. Door de Heilige Geest mag Elisa hetzelfde wonder verrichten als Mozes en Elia. Het laatste wonder van Elia is het eerste wonder van Elisa.

Elisa noemt "de God van Elia". Wij weten meer dan toen. De Heere, de God van Elia, is de Vader van de Heere Jezus Christus. Hij is de doodsjordaan ingegaan en neemt hen mee die in Hem geloven. We zijn met Hem verbonden. Hij is voor ons gestorven en wij zijn met Hem gestorven. God heeft echter een weg gebaad door de doodsrivier heen. God wekte Zijn Zoon op uit de dood. Hij is opgewekt voor ons en wij zijn opgewekt met Hem en mogen wandelen in de nieuwigheid van het leven.

Veelzeggend is de Naam die Elisa gebruikt. De God van Elia is de HEERE, de trouwe verbondsgod. Ook al zijn wij ontrouw, Hij blijft getrouw, Hij kan Zichzelf niet verloochenen. We mogen een grote verwachting hebben van de God van ons voorgeslacht. Zijn er in ons leven problemen? De Heere zal de belofte van Jesaja 43: 2 waarmaken: "Wanneer u zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen". Eens zullen we ook de doodsjordaan in moeten gaan. De dood is voor de gelovigen niet meer de dood. De dood zal een doorgang zijn tot het eeuwige leven. En bij de wederkomst van Jezus worden de lichamen opgewekt en mogen we met lichaam en ziel de Heere groot maken in het hemelse Kanaän.

Gespreksvragen:

1. Elisa werd grootgebracht in een goddeloze tijd? Wat heeft ons dat vandaag te zeggen met het oog op de christelijke opvoeding?
2. Lees Lukas 9: 61. Hoe kan het dat Jezus een ander antwoord geeft dan Elia?
3. Is er vandaag sprake van een generatiekloof? Wat kunnen wij van Elia en Elisa leren in de omgang van ouderen en jongeren met elkaar?
4. Elisa krijgt twee delen van de Geest van Elia. Wat houdt dat in? Wat doet de Heilige Geest? Hoe ontvangen wij de Heilige Geest?
5. Mogen we bedroefd zijn bij het heengaan van geliefden? Wat is het verschil tussen verdriet bij gelovigen en ongelovigen (vgl. 1 Thess. 4: 13-18).
6. Alle mensen moeten sterven. Henoch en Elia zijn de twee uitzonderingen. Wat heeft ons dat te zeggen?
Wat is het verschil tussen de hemelvaart van Elia en die van Jezus. Wat is de heilsbetekenis van de hemelvaart van de Heere Jezus. Lees hiervoor vr. en antw. 49 uit de HC.
7. Wanneer is het goed en wanneer is het slecht om een beroep op de traditie te doen? Let op Elisa die God de God van Elia noemt (vers 14).

DS. J.C. SCHUURMAN

Bijbelstudies over de brief aan Efeze

Ter inleiding

In de komende winter verdiepen we ons in de brief aan de Efeziërs. Van dit bijbelboek valt veel te leren. Zowel voor het gemeentelijke als ook voor ons persoonlijk leven. Ik hoop van harte dat de bestudering van deze paulinische brief op de mannenverenigingen tot zegen zal zijn.

Om te beginnen enkele korte opmerkingen over de achtergronden van de Efezebrief:

* De stad Efeze was gelegen in Klein-Azië. Tijdens zijn zendingsreizen heeft Paulus Efeze twee keer bezocht. Voor zijn doen heeft hij er lang gewerkt. Maar liefst twee jaar (Hand. 19 : 10).

* Paulus' prediking leidde tot scherpe confrontaties. Met de synagoge (Hand. 19 : 8-10), met occulte machten (Hand. 19 : 13-20), en met de vereerders van de godin Diana (Hand. 19 : 24-40). Toch heeft het Woord zijn weg gevonden (Hand. 19 : 20).

* Het afscheid van de ouderlingen van Efeze laat zien hoe nauw Paulus met deze gemeente verbonden is geweest (Hand. 20 : 17-38).

* De brief is geschreven vanuit de gevangenis (zoals we kunnen opmaken uit Ef. 3 : 1, 4 : 1 en 6 : 20). Mogelijk zat de apostel in Rome gevangen.

* Typerend voor de brief is de centrale plaats die de gemeente van Christus inneemt. Het is een gemeente die zowel uit Joden als uit heidenen is samengesteld. Paulus is diep verwonderd over het *óntstaan* van de gemeente. Tevens geeft hij tal van aanwijzingen voor het *béstaan* van de gemeente.

* De brief valt in twee hoofddelen uiteen. De eerste drie hoofdstukken gaan over het

heilswerk van de drie-enige God, terwijl in de tweede helft de levenswandel aan de orde komt.

Dr. L. Floor (die een boeiend commentaar op de brief aan de Efeziërs schreef) typeert de tweedeling kort en kernachtig als volgt: 1. De rijkdom van de kerk. 2. De roeping van de kerk.

* Een dergelijke indeling treffen we in meer brieven aan. De volgorde van eerst de leer en daarna het leven is kenmerkend voor de wijze waarop de Heere werkt. Levensvernieuwing is geen prestatie van ons, maar vrucht van het heil dat God bereidt.

Het is de bedoeling dat we heel de brief door-nemen. De stof wordt als volgt verdeeld over een tiental bijbelstudies:

1. Efeze 1 : 1-10
Loflied op Gods verkiezende liefde.
2. Efeze 1 : 11-23
Verzegeld met de Geest.
3. Efeze 2 : 1-10
Sola gratia.
4. Efeze 2 : 11-22
In Christus vrede voor Joden en heidenen.
5. Efeze 3
Apostelschap en voorbede.
6. Efeze 4 : 1-16
Eenheid en groei.
7. Efeze 4 : 17-32
Oude en nieuwe mens.
8. Efeze 5 : 1-21
Wandelen als kinderen van het licht.
9. Efeze 5 : 22-6 : 9
De omgang met elkaar in huwelijk, gezin en maatschappij.
10. Efeze 6 : 10-24
Gewapend staande blijven.

Bijbelstudie 1

Loflied op Gods verkiezende liefde

Schriftgedeelte: Efeze 1 : 1-10

Het opschrift

De wijze waarop Paulus zijn brieven begint, sluit nauw aan bij de gangbare briefvorm destijds. In de aanhef noemt de schrijver naast zijn eigen naam ook de geadresseerden, waarna hij zijn lezers groet.

Paulus typeert zichzelf als *een apostel* (= gezondene) van Jezus Christus. Nadrukkelijk geeft hij aan dat hij door de wil van God een apostel geworden is. Paulus heeft niet zelf naar deze functie gesolliciteerd. Integendeel! De Heere heeft eerst de nodige onwil in zijn leven moeten overwinnen voordat hij zich liet zenden. Ondertussen is Paulus als gezondene met de volmacht en de autoriteit van Christus bekleed. Via hem spreekt God Zelf. Dat geeft aan zijn boodschap Goddelijk gezag!

De Efeziërs worden aangeduid als *heiligen*. Hiermee wordt niet bedoeld dat ze in zichzelf heilig of zelfs volmaakt zijn. Daar zullen we in het vervolg van de brief wel achter komen. De aanduiding heiligen wil zeggen dat de Efeziërs geroepen zijn om God toe te behoren. Omdat Hij Zelf heilig is, wordt van Zijn gemeente een toegewijd leven gevraagd.

Lees er niet overheen dat Paulus de lezers van deze brief tevens *gelovigen in Christus Jezus* noemt. Daarin ligt het levensgeheim van de heiligen opgesloten. Heilig zijn ze alleen in Christus aan Wie zij door het geloof verbonden zijn. We zullen de aanduidingen 'heiligen' en 'gelovigen' heel dichtbij elkaar moeten houden. Volgens Calvijn is er niemand gelovig zonder ook heilig te zijn. Terwijl omgekeerd niemand heilig is zonder gelovig te zijn.

Zegengroet

In de nieuwtestamentische brieven draagt de groet het karakter van een zegen. Het is een onverdiend wonder dat God vanuit de hemel de groeten laat overbrengen (een wekelijks

terugkerend gebeuren aan het begin van onze erediensten). Dat is een kwestie van *genade*. En genade is de bron waaruit *vrede* voortvloeit. Zowel vrede met God de Vader als vrede onderling, in en door de Heere Jezus Christus. Onze vertaling wekt door het woordje 'zij' de indruk dat het een wens is. Maar in de grondtaal wordt het veel krachtiger gezegd doordat een werkwoord ontbreekt. Dus: genade en vrede mét u! Gods spreken is tegelijk schenken. Dat mag het geloof weten.

Eén lange lofprijzing

De openingszin na de groet vormt een indrukken poort (L. Floor) waardoor we de brief binnengaan. In het Grieks is het *één doorlopende zin* die in vers 3 begint en pas met vers 14 eindigt. In onze eerste bijbelstudie stoppen we halverwege deze zin. Dat kan moeilijk anders in verband met de verdeling van de stof. De inhoud is trouwens ook te veel en te geladen om in één keer te bespreken. Maar het is wel goed om vast te houden dat de versen 3-14 één geheel vormen.

Prachtig is de *trinitarische opbouw*. Paulus bezingt het werk van de drie-enige God. Eerst gaat het over de verkiezende liefde van de Vader (4-6). Vervolgens komt uitvoerig de verlossing door Christus ter sprake (7-12). In de derde plaats schrijft Paulus over het verzegele werk van de Heilige Geest. Elke passage wordt afgesloten met de woorden 'tot prijs van Zijn heerlijkheid' (zie vers 6, 12 en 14). Het gaat de apostel om de *grootmaking* van Gods Naam. Wat is het heerlijk als wij door dit loflied worden meegenomen zodat we er van harte mee instemmen. Vergeet niet dat het verheerlijken van de levende God onze bestemming is. 'Een leven waarin en waardoor God niet geprezen wordt, is mislukt, ook al is het volgens menselijke maatstaven nog zo geslaagd' (M.R. van den Berg).

De Vader voorop

In de eerste plaats wordt God de Vader de eer toegebracht. Wellicht kijken we wat vreemd tegen het woord 'gezegend' aan. Wij zegenen God toch niet? Het is toch omgekeerd zo dat Hij óns zegent? Inderdaad. Maar aan het begin van vers 3 heeft gezegend de betekenis van *geprezen*. We vinden dat terug in Psalm 118: 'Gezegend zij de grote Koning....'.

Waarom wordt de God en Vader van onze Heere Jezus Christus grootgemaakt? Omdat Hij Zijn gemeente gezegend heeft met tal van geestelijke zegeningen die uit de hemel afkomstig zijn. Waar Paulus concreet aan denkt, wordt in het vervolg wel duidelijk.

Laat het ons niet ontgaan dat de apostel aan het einde van vers 3 de woorden '*in Christus*' toevoegt. Alleen al in de openingszin komt dit '*in Christus*' verschillende keren voor. En ook verderop in de brief aan Efeze (2 : 6, 2 : 10, 4 : 32). God handelt nooit buiten Christus om. Zijn kruis en opstanding vormen het geheim van al het heilswerk dat God verricht. Omdat de gelovigen met hun Zaligmaker verbonden zijn, delen ze in de geestelijke zegeningen die als een overvloedige regen uit de hemel neerdalen.

Uitverkoren

In vers 4 komt Paulus tot een dieptepeiling. Hij is bij wijze van spreken aan het graven naar het fundament van de zaligheid. Waar komt hij uit? Bij de *verkiezing*. Dat kan een beladen thema zijn. Voor sommige mensen gaat er iets dreigends van uit. Maar daar merken we in dit schriftgedeelte niets van. Paulus brengt de verkiezing nota bene ter sprake *in een lofzang*! Rond het verkiezend handelen van de Heere gaat het mis als wij aan het redeneren slaan. Van Paulus kunnen we leren dat de verkiezing niet beredeneerd maar beleden wil worden. Als we behouden worden, dan is dat alleen te danken aan Góds genade! - om dát geheim gaat het in de verkiezing. En wie leert zien dat het heil volstrekt uitgaat ván en verankerd is ín de Heere, ontdekt de troost van Gods verkiezende liefde. Wat een vastheid! Daar kun je met Paulus toch alleen maar van zingen Of niet soms? 'Door

U, door U alleen om 't eeuwig welbehagen' (Ps. 89 : 8 ber.).

Ondertussen dateert de verkiezing van *vóór de grondlegging der wereld*. Dat is een notie die ons doet duizelen. Het gaat om een werkelijkheid die ons bevattingsvermogen te boven gaat. God komt niet achter de feiten aan door na de zondeval nog een oplossing te moeten zoeken. Nee, Hij is de feiten eeuwig voor (L. Floor).

Voor het juiste verstaan van de verkiezing is het van groot belang dat Paulus schrijft: '*uitverkoren in Hem (= Christus)*'. Dat betekent dat we buiten de Heere Jezus om geen inzage krijgen in het verkiezingswerk van God de Vader. Hoe leren we het Paulus nazeggen dat Hij óns (ja, ook mij) heeft uitverkoren? Door te steunen op het volbrachte werk van Christus. In deze weg (van geloofsovergave aan Christus) vinden we houvast in Gods verkiezende liefde!

Met welk doel?

Verkiezing heeft in de Schrift altijd een doel. De Heere verkiest met het oog op! Verschillende dingen worden genoemd:

* Opdat we *heilig en onberispelijk zijn voor Hem*. Paulus zinspeelt op oudtestamentische gegevens. Israël wordt in Deuteronomium 7 : 6 een heilig volk genoemd, bestemd om Gods eigendom te zijn. Het woord onberispelijk herinnert aan offers die gaaf moesten zijn. Het gaat - kortom - om een toegewijd leven dat in het teken van de *liefde* staat.

* Bovendien worden we verkoren om (*aangenomen*) kinderen van God te zijn. Opnieuw wordt in vers 5 beleden dat daar het geheim van Gods wil en welbehagen achter zit. De woorden buitelen over elkaar heen. Ondertussen wordt wel duidelijk dat het heil één en al genade is. En dat we ons behoud voor de volle honderd procent danken aan het werk van de *Geliefde*. Wat een schitterende benaming voor onze Heere Jezus Christus. Zeg het maar een paar keer hardop om de inhoud van deze naam te proeven: 'de Geliefde!' God heeft Hem als Zijn eniggeboren Zoon hartelijk lief. En in Hem heeft de hemelse Vader ook Zijn aangenomen kinderen lief.

Wat we in Christus hebben

In vers 7 wordt de overstap gemaakt naar het tweede gedeelte van de openingszin. Daarin staan de zegeningen van Christus centraal. In Hem hebben we *verlossing*. Het Griekse woord kan ook worden vertaald met loskoop. Door de zonde zijn we in verkeerde handen terecht gekomen. We zitten gevangen in de macht van de duisternis. Maar Christus koopt ons vrij. Daartoe heeft Hij een hoge prijs op tafel gelegd: *Zijn bloed* doordat Hij Zijn leven heeft gegeven.

Omdat Zijn bloed ook een reinigingsmiddel is, bevat de verlossing tevens *vergeving van misdaden*. Vergeving is het hart van het evangelie. Het gaat inderdaad om *de rijkdom van Zijn genade*! Dat zal ieder beamen die door Jezus van zijn schuld is bevrijd. Met grote stelligheid wordt het beleden dat we de verlossing in Christus *hebben*! Dat is de taal van het levende geloof.

Bovendien mogen we vanuit vers 8 weten dat de Heere niet karig te werk gaat. Zijn genade is *overvloedig*. Wij denken vaak veel te klein en te bekrompen van Gods goedheid. Alsof er bij Hem zoiets als 'beperkt voorradig' geldt. Paulus leert het ons in deze machtige lofzang anders. Uit de volle korf van genade deelt de Heere kwistig uit (C. den Boer).

Tot de genadeovervloed behoren *wijsheid en voorzichtigheid*. De apostel bedoelt het inzicht om te verstaan wat God wil. Dat leidt tot ware wijsheid. En dan gaat het in de Schrift niet om intellectuele kennis maar om een leven dichtbij de Heere.

Gods plan bekendgemaakt

Schreef Paulus in vers 8 over een antenne om Gods boodschap op te vangen - in vers 9 horen we dat God inderdaad een boodschap uitzendt. Er is sprake van *de verborgenheid van Zijn wil*. In de grondtaal staat het woord mysterie. Het betreft een geheimenis dat niet geheim is gebleven. God heeft het ons *bekend gemaakt*.

We hebben bij die verborgenheid te denken aan de heilswil en het heilsplan van de Heere. Een soort rampenplan dat al klaarlag toen de 'ramp' van de zonde zich voltrok. God heeft

dit plan helemaal Zelf uitgedacht - dat bedoelt Paulus als hij schrijft dat God het had *voorgenomen in Zichzelf*. De Heere heeft met niemand overlegd (vgl. Jes. 40 : 13 en Rom. 11 : 34). Adviseurs stonden Hem niet ter beschikking en had Hij ook niet nodig.

Gods heilsplan spoort met *Zijn welbehagen*. Het is geschreven vanuit een eeuwige liefde voor zondaren. En wat is het een wonder dat wij van dit plan op de hoogte zijn. Door het Evangelie! Nog altijd stuurt de Heere Zijn gezanten uit om Zijn wil bekend te maken.

Alomvattende verlossing

Verrassend is wat we tenslotte in vers 10 horen. Het is een bijbels gegeven dat denk ik wel eens wat onderbelicht blijft. Hoe ver reikt de verlossing? Wij hebben al gauw de neiging om vooral te denken aan de redding van Gods gemeente. Maar volgens Paulus is het heil alomvattend. God *vergadert in Christus alles tot één, beide dat in de hemel is, en dat op de aarde is*.

Het verlossingswerk heeft kosmische dimensies. Als gevolg van de zonde is het evenwicht op tal van terreinen verstoord. Er is een chaos ontstaan tussen volken (machtsmisbruik en volkerenhaat), in de natuur (rampen), en ook in het leven van mensen persoonlijk (veel gebrokenheid). Maar de Heere zorgt via herschepping voor een harmonisch geheel. Wat uiteen ligt, brengt Hij bijeen. In dit verband mogen we denken aan het perspectief van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde (Openb. 21 : 1-8. Vgl. ook Jes. 11 : 1-9).

Wanneer? *In de bedeling van de volheid van de tijden*. Vermoedelijk ligt in deze aanduiding een dubbele bodem opgesloten. Enerzijds is God ook nú al bezig met Zijn vernieuwend werk. Overal waar mensen buigen voor Christus en Hem volgen, licht al iets op van het Koninkrijk der hemelen. Maar anderzijds wordt de totale en definitieve vernieuwing werkelijkheid bij Jezus' wederkomst.

Overigens betekent vers 10 niet dat ieder mens zonder meer in Gods toekomst deelt. Zonder geloof en bekering blijven we buiten het Koninkrijk van God. We zijn gewaarschuwd. Laat juist de rijkdom van Gods genade ons aansporen om in Christus te schuilen. De drie-enige God is het waard.

Gespreksvragen:

1. Hoe zou u het vinden als u komende zondag als gemeente zou worden aangesproken als 'heiligen'? Wat bedoelt Paulus precies?
2. De brief begint met het grootmaken van Gods Naam. Hoe staat het hiermee in ons eigen leven? Hoe kunnen we de Heere Zijn eer geven?
3. De lofzang is trinitarisch opgebouwd. Het gedeelte over Christus is het langst (vers 7-12). Dus een sterke concentratie op de Heere Jezus. Waarom zou dat zijn?
4. Is de verkiezing voor u een troost of een probleem? Wat zou u zeggen tegen iemand die met Gods verkiezend handelen vastloopt?
5. Herkent u de neiging om Gods heilswerk te versmallen tot de redding van Zijn kerk? Wat kunnen we in dit verband leren van vers 10?

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

Na-zomer

Wanneer u dit nummer van de Hervormde Vaan ontvangt is de zomer alweer voor een goed deel verstreken. De avonden worden korter, en de herfst komt langzamerhand dichterbij. Het is de tijd, dat ons verenigingswerk weer op gang komt. Het is goed om als bestuur van uw mannenvereniging bij elkaar te komen, en de eerste vergadering van het nieuwe seizoen voor te bereiden. Goede planning en goede publicatie is belangrijk voor een goede start. In sommige gemeenten is er een gezamenlijke openingsavond met de vrouwenvereniging. Anderen nodigen voor de eerste keer een spreker uit, wellicht uw eigen predikant. Belangrijk is, om te laten merken, dat de mannenvereniging een wezenlijk deel is van het winterwerk in de gemeente.

Bovenal wil ik wijzen op het gebed. Wat is het nodig om samen de Heere te vragen om Zijn zegen over ons werk. Met de woorden van Mozes: Heere, indien Uw aangezicht niet mee zal gaan, doe ons van hier niet optrekken (Ex. 33 : 15).

Opmerkelijk

In de rubriek „Opmerkelijk” heeft dr. J. Broekhuis verschillende jaren zijn bijdragen gele-

verd. Allerlei „opmerkelijke” dingen in ons kerkelijk en maatschappelijk leven voorzag hij van commentaar. Nu heeft hij aangegeven om hiermee te willen stoppen. In dit nummer vindt u zijn laatste artikel. Namens alle lezers van de Hervormde Vaan willen we dr. Broekhuis hartelijk danken voor zijn inzet. We weten, dat het gedaan is uit liefde voor Gods Koninkrijk. En het is door ons steeds gewaardeerd. Van harte Gods Zegen toegewenst.

Op dit moment is nog niet bekend, wie deze rubriek voortzet. We hopen daar in het volgende nummer meer over te kunnen zeggen.

Jubilarissen

Op de Huishoudelijke Vergadering werd gevraagd om jubilarissen te vermelden in de Hervormde Vaan. Als bestuur hebben we daarover nagedacht, maar het leek ons beter om dit niet te doen. Van de één weten we het wel, en van de ander niet. Soms kan zo'n bericht veel te laat binnen zijn, en bij welk aantal jaren moeten we iets schrijven? We hopen dat u zelf als vereniging goede aandacht zult geven aan uw jubilarissen, en een vermelding in het eigen kerkblad zal zeker op prijs gesteld worden.

Ook daarover kwam een vraag in de Huishoudelijke Vergadering. Als bestuur zijn we dankbaar, dat dit grote werk is aangevat. Met name voor onze jongeren is deze Herziening gewenst. Nu een gedeelte uit gekomen is, kan dat bij de bijbelstudie gebruikt worden. Vergelijkt u het één maar met het ander. Zolang de totale Herziening nog niet is afgerond, gebruiken we in onze landelijke bondsvergaderingen de klassieke Statenvertaling. We hopen u zo voldoende geïnformeerd te hebben.

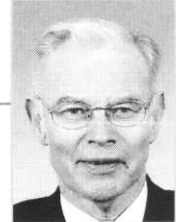
Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden.

Opmerkelijk

Voor u gelezen

Is bekering uit de tijd?

DR. J. BROEKHUIS

Het woord 'bekering' komt in de bijbel veel voor. Daarmee wordt onderstreept dat het een zeer belangrijk woord is. Dat hangt samen met de visie die het Woord op de mens heeft. De bijbel leert ons, dat de zonde ons zozeer uit het lood geslagen heeft, dat wij er door op weg zijn naar het verderf. Bekering is geen kwestie van maar even een zijwegje inslaan. Eerder een omkeer van 180 graden.

Nu wordt tegenwoordig wel eens beweerd: het woordje bekering is vervlakt in de prediking. Er wordt veel gesproken over hoe je als christen moet leven. Maar of je ook christen bent en de geloofsverbondenheid met Christus ervaart, dat dreigt op de achtergrond te raken. In de studententijd zei Prof. Edelkoort een keer op college: "Jongens, als je de kerk wilt leeg preken, zeg dan dat alle hoorders ware gelovigen zijn". Hij bedoelde te zeggen: het woordje 'bekering' mag geen lege huls zonder inhoud worden. Hierover nadenkend trof mij het volgende:

"Van onszelf uit komen we aan 'bekering' niet toe, want dat is nogal wat. Het is een voortgaand proces, het komt van het werkwoord bekenen. Onder ons wordt 'bekering' nogal eens opgevat als een toestand."

Dan heeft men het over een bekeerde man of vrouw.

'Wij hebben een bekeerde dominee', zeiden de mensen van de Oud-Gereformeerde gemeente.

Maar die dominee zei: 'Niks van wáár, hoor, ik ben pas bekeerd, als ik in de hemel mag zijn.'

"Bent u bekeerd?", vroeg een gemeentelid aan een ouderling.

"Nee man", was het antwoord, "maar ik ben gelukkig wel 'in bekering'." En hij maakte dat duidelijk, door te zeggen: "Kijk, als mijn auto het niet goed doet, dan gaat hij 'in reparatie' en als hij dan weer in orde is, dan zeg ik: hij is gerepareerd. Dat kan ik van mijn auto wel zeggen- maar van mijzelf niet, dat ik bekeerd ben, maar gelukkig wel dat ik voortdurend 'in bekering' ben, bijvoorbeeld als ik tot God bid of in de kerk luister naar de prediking."

Bekering wordt nogal eens verstaan als bekeerdheid en dan het liefst als het gevolg van 'bekering met een klap'.

Maar, "bekeerdheid" is: "bekering-in-blik", altijd voorradig, maar nooit vers en ook nogal eens met weinig smaak.

Bekering is iets van onze hele levenstijd. De bijbel noemt het: wandelen met God. Het is het ootmoedig vragen: 'Spreek, Heere, Uw knecht hoort'.

Dat betekent uiteraard strijd, want van onszelf uit willen we telkens weer een andere kant uit dan

God wil. Daarom is nodig de dagelijkse bekering, zoals een bloem zich elke morgen keert naar het licht."

Vroeger sprak men vaak over mensen die tot bekering waren gekomen als over "veranderde mensen". Dat is een prachtige uitdrukking. Iemand die door Woord en Geest getrokken is uit de duisternis en gekomen tot het Licht Jezus, is een 'ander' mens. Wie iets begrijpt van dat mysterie, gaat anders leven, hoort anders, kijkt anders. Als het aan ons niet te merken is dat we van Christus zijn, is het nog maar de vraag of wij werkelijk 'veranderde' mensen zijn. Bekeerde mensen zijn vooral gun-

nend. Smytegelt schrijft puntig: "Vroeger kon u de vromen in uw huis niet uitstaan. Maar nu zegt u: "ik kan niet alleen naar de hemel, ga toch met me mee, vader, moeder, man, vrouw, vriend, burens, naasten, ga toch mee naar de hemel".

Het is dus helder dat we de beide facetten van het woordje 'bekering' niet uit elkaar mogen trekken. Het ene mag zeker het andere niet uitsluiten in de prediking. Straks kunnen we alleen als innerlijk en uiterlijk veranderde mensen de grenslijn overgaan. Het staat terecht in het laatste bijbelboek: "Want zalig zijn de doden, die in de Heere sterven en hun werken volgen met hen" (Openb. 14: 13).

De kerk een wonder

Ned. Geloofsbelijdenis, art. 27-29

Ds. J.P. NAP

In drie artikelen spreekt onze belijdenis over de kerk. Het was in de tijd van de Reformatie nodig om daarover te spreken in confrontatie met de Rooms Katholieke Kerk. Ook in onze tijd is het nodig om over de kerk te belijden. Christus houdt Zijn kerk in stand; *kuriakè* = wat van de Heere is.

Artikel 27: een algemene kerk

De kerk is een heilige vergadering van ware christgelovigen. Niet een vereniging vanuit mensen, maar een vergaderd worden door Christus. Hij is het, Die Zijn gemeente bouwt. Het woord 'gemeente' betekent vanuit het Griekse 'ekklesia': eruit geroepen. Christus roept zondaren tot Zijn gemeenschap en tot Zijn gemeente. Voorop staat niet: waar voel ik me thuis?, maar: waar roept Hij mij?

Deze kerk is er altijd geweest, ook al spreken wij sinds Hand. 2 over de 'christelijke kerk'. De gelovigen van het Oude en van het Nieuwe Testament zijn op dezelfde manier zalig geworden, namelijk door het geloof alleen. Christus is een eeuwige Koning.

De Reformatie wilde geen nieuwe kerk stichten. De Gereformeerde Kerk was er al voor de Reformatie, namelijk in de Roomse Kerk.

Scherper gezegd (W. à Brakel): De Roomse Kerk was - hoewel ten onrechte - in de Gereformeerde Kerk. Zeker voor verdrukte christenen (zoals ook toen) is het een troost, dat Christus eeuwig Koning is. Hij bewaart Zijn kerk.

Deze kerk is wereldwijd. In alle talen en culturen.

Artikel 28: zich bij de ware kerk voegen

Het is nodig zich bij de ware kerk te voegen en zo zalig te worden en de eenheid der kerk te dienen. Buiten de kerk is geen zaligheid, schrijft De Brès, daarmee Cyprianus citerend. Ook Augustinus en Calvijn belijden dit. Be-doeld is: buiten Christus, die in de kerk gepredikt en geloofd wordt, is geen zaligheid. De oproep om je bij de ware kerk te voegen is dan ook allereerst een oproep om in oprecht geloof tot Christus te komen.

Het is niet goed om een 'thuislezer' te zijn, want daarmee dien je de geestelijke opbouw der broeders niet, naar de gaven die God je verleend heeft.

Het is het ambt (= plicht) van alle gelovigen om zich af te scheiden van hen die niet van

de kerk zijn. Met 'die niet van de kerk zijn' worden de ongelovigen bedoeld. De wereld. Het gaat niet om een vervallen kerk. Het is alzo onze taak en roeping ons van de wereld te wenden tot de ware kerk. En het is niet onze taak ons van de kerk af te scheiden. Dat afscheiden is tegen de ordinantie Gods. Dit is de Hervormde visie, niet de afgescheiden visie van wat wij nu 'afgescheiden kerken' noemen. Met hen is gelukkig wel vaak geestelijke herkenning, maar helaas geen kerkelijke erkenning.

Maar waar is de ware kerk in 2008? Dat is geen gemakkelijke vraag. Die vraag was ook in de tijd van de Reformatie moeilijker dan misschien lijkt. Zeker, de Roomse Kerk is niet de ware kerk. Maar de Lutherse? De Lutherse Kerk heeft men in de reformatie-tijd altijd als ware kerk erkend (Veldhuizen/Kieskamp); zelfs ondanks de verschillen in avondmaalsleer. En waar moeten we vandaag heen? In de Protestantse Kerk in Nederland? Of naar de Hersteld Hervormde Kerk? Of naar de Gereformeerde Gemeenten? Enzovoort? Ervaren wij niet de schuld van de verdeeldheid? Want de kerkelijke verdeeldheid is zonde.

Artikel 29: ware en valse kerk

Duidelijk worden de kenmerken van de ware kerk beleden. De zuivere prediking van het Evangelie, de zuivere bediening van de sacramenten en de handhaving van de kerkelijke tucht. Calvijn zag trouwens de tucht wel als van groot belang, maar niet als wezenskenmerk van de ware kerk.

Op een tere wijze worden vervolgens ook de kenmerken genoemd van hen 'die van de kerk zijn'. Het is goed ook daar op te letten en onszelf er zelfs aan te toetsen, want er zijn ook huichelaars in de kerk. Zij zijn wel in de kerk, maar niet van de kerk.

Het eerste kenmerk van een christen is het geloof. En wat is geloven? Het is "aangenomen hebbende de enige Zaligmaker Jezus Christus". Wij moeten ons niet laten afschrikken door het woord 'aannemen'. Het is een door en door bijbels woord. Het gaat hier natuurlijk niet om een remonstrants idee van een vrije wil, maar in dit 'aannemen' ligt de eigen aard van het geloof, waarin een hope-loze zondaar vlucht tot Christus en Hem met

liefde omhelst. Dit geloof komt vervolgens openbaar in het wegvlugten van de zonde, het najagen van de gerechtigheid en het liefhebben van God en de naaste. Hoewel met vallen en opstaan.

Tenslotte wordt over de valse kerk gesproken. Daarin heeft de mens het voor het zeggen in plaats van God.

Toen in 1834 de Acte van Afscheiding en Wederkeer werd opgesteld, werd de Ned. Herv. Kerk daarin een valse kerk genoemd. Toch waren er gereformeerde belijders, die in die kerk bleven om van binnenuit biddend voor haar herstel te strijden. In 2006 verscheen een mooi boekje van ds. M. Golverdingen over "De kleine kerkgeschiedenis van de gereformeerde gezindte". Hij schrijft op blz. 42, dat Groen van Prinsterer meende in de Hervormde Kerk te moeten blijven en "dat zelfs het afschaffen van de belijdenisgeschriften daarin geen verandering zou brengen". Groen zegt: "Met het wegnemen van het teken (de Formulieren) valt de zaak die erdoor betekend wordt, niet weg (...). Ook na de feitelijke terzijde stelling zal men gehouden zijn aan de leer". De leer van het Evangelie is immers haar historische, wettige en eigenlijke grondslag. Ds. Golverdingen heeft gelijk, als hij vervolgt: "Dit kerkelijk standpunt van Groen van Prinsterer was en is de motivatie van de gereformeerde belijders in de Nederlandse Hervormde Kerk en in de Protestantse Kerk van Nederland van vandaag om voor kerkherstel te strijden". Ook al is hij het met deze motivatie niet eens, en dat zal gelden voor allen die een afgescheiden standpunt innemen. Als art. 29 besluit, dat de ware en de valse kerk gemakkelijk zijn te herkennen en van elkaar te onderscheiden, dan ervaren wij deze woorden in onze tijd wel als heel weerbarstig.

De kerk gaat uit. (Rwanda)

Het is tenslotte goed om er op te letten, dat ook deze drie artikelen over de kerk beginnen met "Wij geloven". Wij geloven de kerk. Het is niet zo, dat wij om ons heen kijken en dan de kerk concluderen. Nee, wij lezen de Schriften en belijden dan Christus in Zijn kerkver-

gaderend werk. En ondanks alles wat wij zien aan gebrokenheid en zonde in de kerk belijden wij nochtans de kerk. En hopelijk zeggen wij het ook mee: dat ik daarvan een levend lidmaat ben en eeuwig zal blijven. En ook dat: nochtans.

Gespreksvragen:

1. Is de kerk voor u een wonder? Hoe houdt volgens u Christus Zijn kerk in stand?
2. Buiten de kerk geen zaligheid; wat wordt hiermee bedoeld? En wat heeft dit tot gevolg voor onze relatie tot de kerk?
3. De kerkelijke verdeeldheid is zonde. Beamt u dat?
4. Spreekt u eens door over de kenmerken die in art. 29 genoemd worden van hen 'die van de kerk zijn'.
5. Christus "aannemen". Zoek en bespreek enkele plaatsen waar dit in de Bijbel voorkomt.
6. Was de Reformatie een afscheiding? En was de Afscheiding een reformatie?

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijzigingen hebben plaatsgevonden in de plaatselijke besturen:

- 1) Bij de M.V. "Eben-Haezer" te Uddel (blz. 16) is de voorzitterplaats vakant geworden.
- 2) Bij de M.V. "Boaz" te Arnhem (blz. 9) is de voorzittersplaats vakant geworden.
- 3) Bij de M.V. "Onderzoekt de Schriften" te Slikkerveer (blz. 20) staan de postcodes bij de bestuursleden verkeerd: dit moet zijn 2983 en niet 8923.
- 4) De M.V. "Schrift en Belijdenis" te Papendrecht (blz. 4) heeft een andere penningmeester" dhr. P.A. van Dongen, Kerkbuurt 26, 3354 XK.
- 5) Het adres van de secretaris dhr. J.B. Schipper van de M.V. "Troffel en Zwaard" te Huizen (blz. 5) is niet meer Tijm 20, maar De Regentesse 147, 1273 JZ.

De volgende wijziging heeft plaatsgevonden in een Streekbestuur:

Secretaris van de streek Twente (streek 12, blz. 32) is geworden dhr. A. Beltman, Oranjestraat 32, 7461 DZ Rijssen.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Gezamenlijke startavond

Gezamenlijke startavond van het vergaderseizoen 2008/2009 van de Hervormde en Christelijke Gereformeerde mannen- en vrouwenverenigingen in Veenendaal.

Thema:

Informatie over de
Herziene Staten Vertaling.

Spreekers:

Ds. B.J. van Vreeswijk,
voorzitter commissie HSV en
drs. L.B.C. Boot,
oudtestamenticus commissie HSV.

Waar:

(Nieuwe) Chr. Ger. Kerk Veenendaal,
Ghandistraat 2.

Wanneer: 17 september 2008.

Tijdstip: 20.15 uur.

Organisatie:

Mannenvereniging Calvijn
(Chr. Ger. Kerk).

Info: 0318-516930.

Streekvergaderingen

In het a.s. seizoen 2008-2009 worden de volgende streekvergaderingen door het hoofdbestuur bezocht:

De streek Den Haag op maandag 22-09-'08
te Katwijk aan Zee.

De streek Twente op dinsdag 23-09-'08
te Wierden.

De streek Nunspeet op vrijdag 03-10-'08
te Nunspeet.

De streek Rotterdam op woensdag 18-02-'09
te Klaaswaal.

De uitnodigingen volgen t.z.t.

Regionale themadagen

De regionale commissies van de themadagen hebben de volgende bijeenkomsten georganiseerd.

Op 11 oktober 2008 te **Baarn**.

Op 21 maart 2009 te **Veenendaal**.

Op 25 april 2009 te **'t Harde**.

Voor alle bijeenkomsten geldt D.V.

Nadere mededelingen over de thema's, de sprekers en de locatie volgen.

M. Post (2^e secr.)

Overlijdensberichten

Op 20 juli is door de Heere na een ernstige ziekte tot Zich genomen onze oud-voorzitter en trouw meelevend lid

WILLEM VAN DE KROL

in de leeftijd van 74 jaar.

Van 1998 tot 2004 heeft hij onze vereniging als voorzitter mogen leiden en ook daarna bezocht hij steeds trouw de verenigingsavonden.

We wensen mevr. Van de Krol, de kinderen en de kleinkinderen de gezegende nabijheid van de Heere God toe.

Bestuur en mannenvereniging
„Onderzoekt de Schriften”
Kootwijkerbroek

Kootwijkerbroek, juli 2008

Met droefheid geven wij u kennis dat na een korte periode van ernstig ziek zijn is overleden ons trouw en meelevend lid

KLAAS HOEVE

De HEERE trooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie.

Bestuur en leden van de
M.V. „Schrift en Belijdenis”
te Rouveen

Rouveen, juli 2008

Met droefheid delen wij u mede dat de Heere tot Zich heeft genomen ons trouw meelevend lid

ARIS DE VRIES

in de leeftijd van 82 jaar.

De HEERE vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit grote verlies.

Bestuur en leden
M.V. „Schrift en Belijdenis”
Stolwijk

Stolwijk, juni 2008

D' eenvoudigen wil God steeds gadeslaan.

Psalm 116

Op 17 juni is in de Heere ontslapen ons gewaardeerd lid

ARIE TUK

in de gezegende leeftijd van 89 jaar.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen.

Bestuur en leden
M.V. „Schrift en Belijdenis”
te Strijen

Strijen, juni 2008

Mijne tijden zijn in Uwe hand.

Ps. 31 : 16a

Met droefheid geven wij u kennis dat na een kort ziekbed is overleden ons trouw lid

JAN GORT

in de leeftijd van 72 jaar.

De Heere schenke Zijn troost en nabijheid aan zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Bestuur en leden van de
M.V. „Schrift en Belijdenis”
te Papendrecht

Papendrecht, 29 juni 2008